

Asia: VN/2160/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset lausunnon antajille

Millaisia huomioita teillä on oppivelvollisuuslakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan lisättäväksi oppivelvollisuuslakiin säännökset oppivelvollisuuden suorittamisesta nuorten työpajatoiminnassa. Asuinkunta, saatuaan ilmoituksen oppivelvollisesta, voisi ohjata oppivelvollisen hakeutumaan nuorten työpajatoimintaan suorittamaan oppivelvollisuutta siksi aikaa, kunnes tälle löytyy opiskelupaikka, kuitenkin enintään kahden kuukauden ajaksi. Espoon kaupunki kannattaa tämän mahdollisuuden lisäämistä oppivelvollisuuslakiin. Käytännössä työpajatoiminnassa aloittaminen voi ohjattavan nuoren osalta jäädä hyvin lyhytaikaiseksi, koska asuinkunnan vastuulla olevan nuoren tavoittaminen ja yksilöllisen tilanteen selvittäminen vie aikaa eikä sopivissa työpajoissa välttämättä ole tilaa lyhyellä varoitusaajalla.

Hallituksen esitysluonnos ei anna mahdollisuutta ohjata nuorta työpajatoimintaan suorittamaan oppivelvollisuutta em. kahden kuukauden pituisen ajan jälkeen. Espoon kaupungin asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuulla olevista nuorista osa voisi kuitenkin hyötyä työpajatyypisestä toiminnasta tai muusta kuntouttavasta toiminnasta myös pidemmän jakson ajan, sillä tutkintotavoitteisten koulutusten tai niihin valmentavien koulutusten suorittaminen ei ole kaikille mahdollista terveydellisistä syistä.

Millaisia huomioita teillä on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain säännöksiä muutettaisiin siten, että koulutuksen järjestäjän tulisi ensisijaisesti ottaa opiskelijoiksi oppivelvolliset hakijat. Espoon kaupunki katsoo, että opiskelupaikkojen varmistaminen oppivelvollisille on lähtökohtaisesti hyvä tavoite, mutta oppivelvollisten priorisointi kuitenkin hyvin

todennäköisesti vaikeuttaa 18 vuotta täyttäneiden pääsyä koulutukseen. Lakimuutos ei kuitenkaan välttämättä muuta nykytilaa merkittävästi, sillä Tuva-koulutuksen ja ammatillisen perustutkinnon opiskelijavalinnoissa on jo nykyään varmistettu opiskelupaikat ensisijaisesti oppivelvollisille.

Millaisia huomioita teillä on perusopetuslakiin, ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja lukiolakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain säännöksiä muutettaisiin siten, että koulutuksen järjestäjän tulisi ensisijaisesti ottaa opiskelijoiksi oppivelvolliset hakijat. Espoon kaupunki katsoo, että opiskelupaikkojen varmistaminen oppivelvollisille on lähtökohtaisesti hyvä tavoite, mutta oppivelvollisten priorisointi kuitenkin hyvin todennäköisesti vaikeuttaa 18 vuotta täyttäneiden pääsyä koulutukseen. Ehdotettu lakimuutos saattaa vaikuttaa erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa tai nivelvaiheessa maahan muuttaneisiin nuoriin, joiden opintojen aloittaminen viivästyy eivätkä he ehdi aloittaa tutkintoon johtavaa koulutusta ennen oppivelvollisuuden päättymistä.

Turpeinen Jaakko
Espoon kaupunki, kasvun ja oppimisen toimiala